

Praia das Catedrais, palozas de Piñedo, meandro do río Miño ao seu paso por Cabo do Mundo no Saviñao, a muralla de Lugo, a lagoa de Cospeito e fervenza da Seimeira, na Fonsagrada.

O patrimonio natural e monumental é o reclamo turístico da provincia de Lugo

VARIEDADE. AS PAISAXES DE MAR E DE MONTAÑA ÚNENSE AO TIRÓN DOS CAMIÑOS DE SANTIAGO E A UNHA SUXERENTE PROPOSTA GASTRONÓMICA PARA ATRAER O TURISMO

A provincia de Lugo destaca polo seu gran patrimonio monumental e natural, que se une un amplo abano de propostas gastronómicas, de aventura e de lecer. O territorio luseno divide en catro xeodestinos: A Mariña, Lugo-A Terra Chá, Os Ancares-O Courel e a Ribeira Sacra. A estes áreas únease o tirón dos camiños a Santiago: o Francés, o Primitivo, o do Norte e o do Sur.

A Mariña conta cun tramo de cen kilómetros de costa, cunha gran variedade de paisaxes, desde a recollida ría de O Barqueiro aos impresionantes acantilados de Xove ou á monumental praia de As Catedrais, en Ribadeo, un dos lugares máis visitados da comunidade galega. O atractivo das praias vai en paralelo aos lugares de interés monumental, que teñen na cidade

Mondoñedo un referente.

En turismo, románico e paisaxe son os tres grandes eixos nos que se apoia o desenvolvemento turístico da Ribeira Sacra, o xeodestino turístico da provincia que máis evolucionou nos últimos anos. Esta comarca, que abrangue o Sur de Lugo e o Norte de Ourense, aspira a ser declarada Patrimonio Natural da Humanidade pola Unesco, unha distinción que xa ten a muralla de Lugo, outro dos referentes turísticos lusenses. Os ríos, lagoas e paisaxes da Terra Chá son outros dos reclamos da provincia, que na súa zona más oriental conta coas inesquecibles paraxes de montaña da zona de Os Ancares e O Courel.

A MARIÑA. O mar Cantábrico ten calas tranquilas e impresionantes praias na Mariña, onde os bosques

confúndense co mar e uns espectaculares arenais. Entre eles destaca a praia das Catedrais, en Ribadeo, na que o mar excavou a pedra para darlle formas caprichosas. A beleza deste lugar fai que sexa o areaí más visitado do Estado. A Consellería de Medio Ambiente e Infraestruturas elaborou un plan para regular as visitas a este lugar, cuxo entorno está declarado monumento natural.

As Catedrais é a máis emblemática, pero son casi oitenta as praias que percorren o litoral entre a ría de Ribadeo e a do Barqueiro. Estes areais non sofrén o problema da masificación que existe na maioría das praias españolas na tempada estival.

No litoral lugés atopamos as vilas de Foz, Burela, Viveiro e Ribadeo, eleitas para a súa estadía por moitos visitantes pola calidade dos

seus servizos e a súa infraestrutura hostelería. No concello de Cervo atopase Sargadelos, parroquia que alberga a fábrica de cerámica máis antiga de Galicia, e San Cibrao, unha península coñecida polas súas praias urbanas e polo Museo Provincial do Mar.

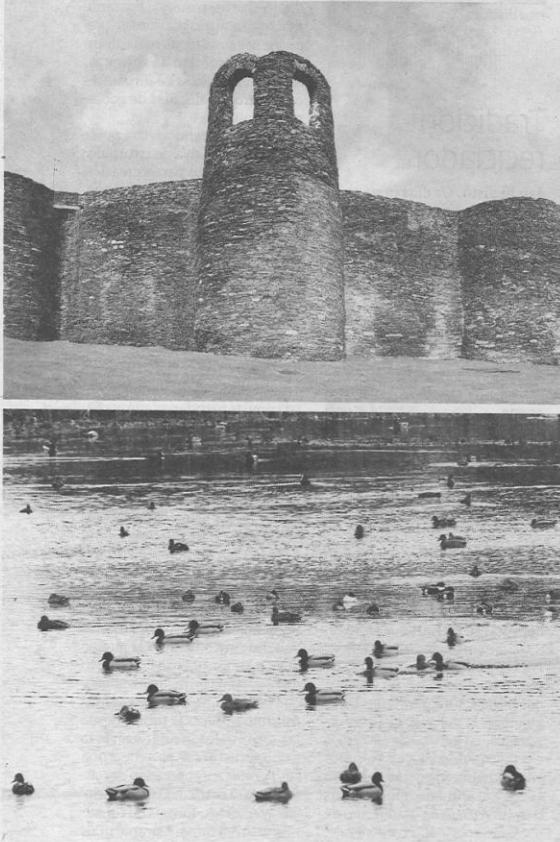
No interior de A Mariña sobreasae Mondoñedo, vella cidade episcopal cunha fermeosa catedral do século XII e o casco histórico mellor conservado da comunidade galega, entre o que destaca o barrio de Os Muiños, con talleres dedicados a oficios artesáns.

LUGO E TERRA CHÁ. O gran referente da bimillenaria cidade de Lugo e a súa muralla romana, declarada Patrimonio da Humanidade pola Unesco, á que se suman diferentes museos dedicados ao pasado

romano, que tamén se pode ver nas ventas arqueolóxicas de A Rúa Nova, nas proximidades da catedral o a de Doutor Castro. O Museo Provincial alberga un mosaico romano, semellante ao da Casa de Oceanus. A muralla conta cun centro de interpretación e existe outro na Porta do Carme. O viaxeiro pode subir tamén ata o da catedral górica para ter unha vista inigualable da cidade. Os frescos de San Fróilán aparecidos no altar maior son dignos de visitar.

A capital da provincia goza, ademais, dunha recoñecida fama polo seu ambiente de tapeo e a súa gastronomía, reflectida no vello eslogan 'E para comer... Lugo'.

Na comarca de Lugo, o río Miño ofrece paraxes de gran beleza. En O Piago, en Outeiro de Rei, únense o río máis grande de Galicia e o Ladrá para formar belísimas fervenzas, que serviron de escenario para a roda de dunha pelúa de Gutiérrez Aragón.

En contraste coa típica paisaxe galega, A Terra Chá é unha inmensa chaira, atravesada por numerosos ríos e lagos. Entre estos humedais formados polo curso alto do Miño en unión con varios dos seus afluentes destaca a Lagoa de Cospeito, lugar de paso de aves migratorias.

Esta zona central da provincia é terra de auga e tamén de balnearios, como o de Guitiriz, o de Lugo ou o de Pambre, no concello de Palas de Rei.

O centro da provincia é terra de boas carnes e queixos. Na Chaira destaca o de San Simón, afumado con leña de bidueira. Tamén ten moito renome o queixo da denominación Arzúa-Ulloa, que abarca municipios lúncenses e de A Coruña.

O Camiño Francés é outro dos grandes atractivos da provincia. Entra por Pedrafita de O Cebreiro, cuxa igrexa é coñecida pola lenda do Santo Grail, e segue por Triacastela, Samos, co seu impresionante mosteiro benedictino, a vila de Sarria —último punto de partida desde onde pode sair o pelegrín para obter a Compostela—, Paradela, Portomarín, Palas e Melide.

Sarria destaca pola súa fortaleza, coñecida como a Torre dos Battallón, e pola zona de viños na contorna do malecón e pola cons-

tante presenza de pelegríns, especialmente entre os meses de abril a novembro.

A RIBEIRA SACRA. Os cañóns do Miño e do Sil son unhas das paraxes de maior beleza que podemos atopar na Galicia interior. Son cauces navegables en catamarán. Dous deles percorren o Sil desde Doade, no concello de Sober. Outra navega por augas do Miño, como pantalán de Belesar como punto de partida.

Este entorno alberga unha das maiores concentracións de Europa de igrexas e mosteiros mediievais de Europa. Algunhas son tan imponentes como o das Bernardas no concello de Pantón, que conta cunha interesante rota do románico.

Ao falar da Ribeira Sacra é ineludible falar do mundo do viño, un cultivo e unha cultura que cada día acada unha maior proxección baixo a Denominación de Orixe Ribeira Sacra. Os viñedos, situados nunhas ladeiras tan inclinadas que o seu cultivo requiere un esforzo heroico, definen este territorio, no que destaca a cidade de Monforte, con conxunto histórico artístico de San Vicente do Pino.

OS ANCARES-O COUREL. As serras de Os Ancares e O Courel son

A praia de As Catedrais é un dos lugares más visitados da comunidade galega

Enoturismo e patrimonio son os alicerces do desenvolvimento turístico da Ribeira Sacra

o maior espazo natural de Galicia. Esta paisaxe de montaña, debido ao seu difícil acceso no pasado, conserva a beleza do auténtico, ten un gran atractivo medioambiental. A zona xa é accesible, grazas á cercanía da autovía do Noroeste, que facilita a visita daquelas persoas dispostas a disfrutar dun área de inigualable beleza.

Paisaxes de montaña e bosques de carballeiros e castiñeiros mestúranse con lugares de gran valor etnográfico, como a aldea naviega de Coro ou a de Froxán, no Courel. É un territorio de fauna salvaxe, o único reduto do oso pardo en terrras galegas.

Este espazo alberga tamén diferentes pobos caracterizados por construcións moi peculiares: as pallozas. Son habitáculos con teito de palla, que noutros tempos se usaban como vivenda. A súa estrutura circular lembra as vivendas prerromanas. Este símbolo da arquitectura tradicional pode verse en O Cebreiro, en Piornedo e outros núcleos de Cervantes e tamén en varios núcleos de Navia e A Fonsagrada.

A Montaña garda tamén outro elemento etnográfico singular, como son las alvarizas, construccións destinadas a protexer as colmeas en lugares que se atopan alonxados das vivendas.

Suxerencias

Patrimonio natural

- Praia das Catedrais en Ribadeo.
- Covas do Rei Cintolo en Mondoñedo.
- Seimeira de Vilagocende en A Fonsagrada.
- Torrentes do Mácaro en Palas de Rei.
- Pozo da Ferida en Xove.
- Eucaliptos centenarios do Souto da Retorta en Viveiro.
- Cascada de Santo Estevo do Ermo en Barreiros.
- Penas das Rodas en Outeiro de Rei.
- Ruta da Praia da Cova, en O Saviñao.
- Pedregal de Irimia, onde nace o Miño, en Meira.
- Fraga da Becerreira en Trabada.
- Paseo en catamarán polos cañóns do Sil e do Miño.
- Fraga da Marronda en Baleira.
- Tren turístico e Viñobús da Ribeira Sacra.

Patrimonio monumental

- Muralla romana de Lugo.
- Torre dos Morenos.
- Santuario de Santalla de Bóveda en Lugo.
- Iglesia de Vilar de Donas en Palas de Rei.
- Castro de Fazouiro.
- Catedral de Lugo.
- Catedral de Mondoñedo.
- Monasterio de Samos.
- Ruta do Románico da Ribeira Sacra.
- Basílica románica de San Martiño en Foz.
- Mosteiro e Museo de Arte Sacro de San Salvador de Lourenzá.
- Torre do Mariscal Pardo de Cela en Alfoz.
- Forte de San Damían en Ribadeo.
- Mosteiro de Valdeflores en Viveiro.
- Fábrica de cerámica e casa da administración de Sargadeiros, en Cervo.

Museos

- Museo Provincial de Lugo.
- Museo Provincial do Mar de San Cibrán.
- Museo da Prehistoria e a Arqueoloxía de Vilalba.
- Museo de Arte Sacro das Clarisas de Monforte.
- Museo Arqueolóxico do Castro de Viladonga, en Castro de Rei.
- Museo Etnográfico de San Paio de Narla, en Friol.
- Museo Parroquial de Monterroso.
- Museo Diocesano e Catedralicio de Mondoñedo.
- Museo Interactivo da Historia de Lugo.
- Museo Etnográfico de O Cebreiro.
- Museo Etnográfico de A Fonsagrada.